

Pave Frans' fastebudskap 2019

Det foregår en universell fødsel: «Helt til denne dag sukker og stønner alt det skapte samstemt, som i fødselsrier. Ja, enda mer: Også vi som har fått Ånden, den første frukt av høsten som kommer, sukker med oss selv og lengter etter å bli Guds barn fullt og helt når kroppen vår blir satt fri.» (Rom 8,22–23). La oss følge etter den førstefødte, som har kjøpt oss fri og åpnet veien for oss; Gud vil likedan oss med ham. Det vil være til gagn for alt og alle.

Oversatt av Vuokko-Helena Caseiro – Vatikanstaten

Her følger hele budskapet fra pave Frans i anledning fastetiden:

«Det skapte venter med lengsel på at Guds barn skal åpenbares i herlighet»

(Rom 8,19)

Kjære brødre og søstre,

hvert år gir Gud gjennom Kirken, vår Mor, sine troende mulighet til å forberede seg til påskefeiringen, «i glede og med rensset sinn», for at de gjennom forløsningsmysteriet kan nå fram til fylden av det nye liv i Kristus (jf. prefasjon for fastetiden, I). Slik kan vi, fra påske til påske, vandre mot fullbyrdelsen av den frelse som vi allerede har mottatt takket være Kristi påskemysterium: «For i håpet er vi frelst» (Rom 8,24). Dette frelsesmysteriet, som virker i oss allerede her i vårt jordiske liv, er en dynamisk prosess som omfatter også historien og alt det skapte. Den hellige Paulus går så langt at han sier: «Det skapte venter med lengsel på at Guds barn skal åpenbares i herlighet» (Rom 8,19). I dette perspektivet ønsker jeg å komme med noen impulser til refleksjon under vår omvendelsesvandring i den kommende fastetiden.

1. Skaperverkets forløsning

Feiringen av påskens hellige triduum til minne om Herrens lidelse og oppstandelse – det liturgiske års høydepunkt – kaller oss hvert år til å leve

forberedelsestiden i bevissthet om at det at vi likedannes med Kristus er en umåtelig gave, som Gud gir oss i sin barmhjertighet (jf. Rom 8,29).

Om mennesket lever som Guds barn – forløst, drevet av Den hellige ånd (jf. Rom 8,14) og i stand til å omsette Guds lov i praksis, fremfor alt den lov som er innskrevet i menneskehjertet og i naturen – så *gagner mennesket også det skapte* og medvirker til dets forløsning. Derfor – sier Paulus – lengter det skapte intenst etter at Guds barn skal åpenbares, altså at de som nyter godt av Jesu påskemysteriums nåde virkelig skal leve ut dens frukter, som er bestemt til å modnes fullt ut i forløsningen av selve menneskekroppen. Når Kristi kjærlighet forvandler helgeners liv – deres ånd, sjel og kropp – så lovpriser de Gud, og med bønn, kontemplasjon og kunst tar de med også skapningene, slik den hellige Frans gjør så fint i Solsangen (jf. *Laudato si*, 87). Men her i vår verden er den harmoni som forløsningen frembringer fortsatt, og alltid, truet av syndens og dødens negative kraft.

2. Syndens ødeleggende kraft

For når vi ikke lever som Guds barn, oppfører vi oss ofte destruktivt, mot vår neste og andre skapninger – men også mot oss selv – og mener, mer eller mindre bevisst, at vi kan bruke alt og alle slik vi lyster.

Umåteholdenhet tar da overhånd og fører til en livsstil som overtrer de grensene som vår menneskenatur og naturen ber oss respektere. Vi gir etter for slikt tøylesløse begjær som i Visdommens bok tilskrives de ugudelige, altså de som ikke har Gud som referansepunkt for sine handlinger og som heller ikke har noe håp til fremtiden (jf. Visd 2,1–11). Hvis vi ikke stadig orienterer oss etter påsken, mot oppstandelsens horisont, er det klart at «alt, og det med en eneste gang»- og «stadig mer»-mentalitet får overtaket.

Som vi vet er det synden som er årsaken til alt ondt. Helt siden den først viste seg blant menneskene har den sønderbrutt vårt fellesskap med Gud, med de andre og også med det skapte, som vi er knyttet til først og fremst gjennom vår kropp. Da fellesskapet med Gud ble brutt, sprakk også

menneskenes harmoniske forhold til miljøet; hagen ble til en ørken (jf. 1 Mos 3,17–18). Synden får mennesket til å anse seg som gud over skaperverket, til å føle seg som dets enehersker og til å bruke det ikke slik Skaperen ønsker, men i egeninteresse, på bekostning av andre skapninger. Når man forlater Guds lov, kjærlighetens lov, gjør en annen lov seg gjeldende: den sterkestes rett. Den synd som bor i menneskehjertet (jf. Mark 7,20–23) – og som viser seg i griskhet, umåtelig trang til velvære, likegyldighet for andres ve og vel, og ofte også ens eget – fører til utnyttelse av det skapte, andre mennesker og miljø, i en umettelig grådighet som anser seg berettiget til å få oppfylt ethvert ønske og ødelegger før eller senere også den som ligger under for den.

3. Angerens og tilgivelsens kraft

Derfor trenger det skapte så sårt at Guds barn, «de nyskapte», åpenbares: «Den som er i Kristus, er en ny skapning. Det gamle er borte, se, det nye er blitt til!» (2 Kor 5,17). For når de åpenbares, *kan også selve skaperverket «holde påske»: åpne seg for en ny himmel og en ny jord* (jf. Åp 21,1). Og vandringsen mot påsken kaller oss nettopp til å gjenopprette vårt kristenansikt og vårt kristenhjerte, gjennom anger, omvendelse og tilgivelse, for å kunne leve fullt og helt i påskemysteriets overstrømmende nåde.

Skaperverkets «utålmodighet», dets forventning vil bli oppfylt når Guds barn åpenbares, altså når kristne og alle andre mennesker besluttsomt vil la denne fødsel, som omvendelse er, gå sin gang. Alt det skapte er, sammen med oss, kalt til å bli «frigjort fra slaveriet under forgjengeligheten og få den frihet som Guds barn skal eie i herligheten» (Rom 8,21). Fasten er et sakramentalt tegn på denne omvendelse. Den kaller de kristne til å legemliggjøre påskemysteriet på en mer intens og konkret måte, både personlig og i familie og samfunn, særlig gjennom faste, bønn og almissegiving.

Fast, for å lære å endre vår holdning til mennesker og andre skapninger: ikke la oss friste til av grådighet å «sluke» alt; være villig til å lide av

kjærlighet og få fylt opp tomrommet i vårt hjerte. *Be*, for å kunne avstå fra avgudsdyrkelse og selvtilstrekkelighet, og innse vårt behov for Herren og hans barmhjertighet. *Gi almisser*, for ikke lenger å leve bare for oss selv og hope opp ting, ut fra en falsk forestilling om å sikre oss en fremtid, som egentlig ikke tilhører oss. Og slik vil vi igjen kunne glede oss over den plan Gud har nedlagt i skaperverket og i vårt hjerte: å elske ham, vår søsken og hele verden, og i denne kjærligheten å finne den ekte lykke.

Kjære brødre og søstre, i sin «fastetid» gikk Guds sønn inn i skaperverkets *ørken* for at den igjen skulle bli den *hage* av fellesskap med Gud som den var før syndefallet (jf. Mark 1,12–13; Jes 51,3). Må vi vår faste følge samme vei, for å bringe Kristi håp også til det skapte, som «skal bli frigjort fra slaveriet under forgjengeligheten og få den frihet som Guds barn skal eie i herligheten» (Rom 8,21). La oss ikke kaste bort denne gunstige fastetiden! La oss be Gud om hjelp til virkelig å gå inn i en omvendelsesprosess. La oss slutte å være selviske og navlebeskuende, la oss vende oss mot Jesu påske; la oss nærme oss søsken som har det vanskelig og dele våre åndelige og materielle goder med dem. Da tar vi helt konkret imot Kristi seier over synd og død, og tiltrekker hans forvandlende kraft også over skaperverket.

Fra Vatikanet, 4. oktober 2018,

Festen for Den hellige Frans av Assisi

Frans

Les også:

Håpet om nye himler og en ny jord. Den katolske kirkes katekisme, 1042 – 1050

I håpet er vi frelst. Pave Frans' tolvte katekese om det kristne håp.

Fastetiden som en vandring i håpet. Pave Frans' trettende katekese om det kristne håp.

Den jordiske kirkes eskatologiske karakter og dens forening med den himmelske. *Lumen gentium*, 48 – 50.